POROČILO O IZVEDENI DELAVNICI
Inovacije in digitalizacija kmetijstva JSKS

Uvodničarja: Tomaž Močnik (KGZS – Zavod LJ)
Franc Dolenc (MI Team)
Poročevalka: Špela Drnovšek (KGZS – Zavod Lj)

Opis vsebine delavnic: Digitalizaciji v kmetijstvu se ne more izogniti niti javna služba kmetijskega svetovanja. V preteklih letih je bilo na to temo kar nekaj razprav, nazadnje na posvetu JSKS v letu 2017. Od takrat pa do danes smo na področju digitalizavije izvajali določene aktivnosti s ciljem, da službo ustrezno opremimo s primernimi znanji in vpeljemo učinkovite procese. Sprejeli smo »politično« stališče KGZS o digitalizaciji, začeli pa smo tudi z določenimi konkretnimi aktivnostmi kot je webinar in prijava na javni razpis PRP 2014-2020 16.2. Podpora za pilotne projekte ter za razvoj novih proizvodov, praks, procesov in tehnologij, s projektom I-svetovanje. Uvodničarja sta predstavila konkretne pričakovane rezultate. Za kmetijsko svetovalno službo kot javno službo je pomembno, da bodo rezultati lahko čimprej vpeljani v redno delo službe.

Način izvedbe: Delavnico smo izvedli na način tehnike svetovne kavarne oz. World Cafe. Udeleženci so bili razdeljeni v šest skupin oziroma šest omizij (po 8-10 udeležencev), ki so obravnavala različna vprašanja glede digitalizacije v kmetijskem svetovanju. Ob koncu delavnice je vsako omizje predstavilo svoje misli, odgovore, povzetke.

Vprašanja:
1. Zakaj digitalizacija v kmetijskem svetovanju?
2. Kaj in kje so trenutne ovire za uvajanje digitalizacije v kmetijsko svetovanje?
3. Kaj pridobimo z uvajanjem digitalizacije v kmetijsko svetovanje?
4. Ali lahko uvedba digitalizacije v kmetijsko svetovanje pomeni tudi nevarnost in če da, kakšno oz. kakšne?
5. Kako s pomočjo digitalizacije vzpostaviti povezano razvojno okolje?
6. Na kakšen način lahko digitalizacija pospeši komercializacijo inovacij?

Poročilo o izvedbi:
Na delavnici je sodelovalo 58 udeležencev. Uvodničar Tomaž Močnik je v uvodu podal pregled dosedanjih aktivnosti, ki jih izvajajo Kmetijsko gozdarski zavodi in KGZS na področju uvajanja digitalizacije v kmetijskem svetovanju. Ta tema je že bila predstavljena na 32. posvetu JSKS v letu 2017. V okviru programa HORIZON 2020 je prijavljen projekt FAIRshare in projekt I-2Connect. Ustanovljena je bila skupina za pripravo in izvajanje različnih farminarjev, webinarjev in e-učenja. Vzpostavljeno je bilo tudi sodelovanje s partnerskimi službami v Avstriji, Nemčiji in Švici, ki so že vključile digitalizacijo v svoje delo. Predstavljen je bil pomen digitalizacije, prenos znanja in poslovanje Zavodov v sistemu KGZS, ki je bil tudi fokus delavnice. Digitalizacija v kmetijsko svetovanje prinaša večjo konkurenčnost svetovalne službe in celotnega sistema. Omogoča povezavo uporabnika s podatki in poenostavi nekatere postopke in administracijo.
Franc Dolenc je predstavil projekt, ki sta ga KGZS in MI Team prijavila na razpis EIP sodelovanje, ter predstavlja zametek enotne interaktivne informativno komunikacijske platforme. Z uporabniško usmerjenimi informacijami bo predstavljala informacijski sistem podpore, ki svetovalcem omogoča kvalitetno delo in razvijanje njihovih kompetenc.

Zaključki delavnice so:
Digitalizacija v kmetijskem svetovanju bo zmanjšala stroške, prihranila čas in povečala konkurenčnost službe predvsem na področjih, ki so bila še do nedavnega domena svetovalne službe, sedaj pa na teh področjih delujejo tudi druge inštitucije. Z uvedbo digitalizacije lahko dosežemo več strank hkrati in od njih dobimo tudi povratne informacije. Poleg tega nam digitalizacija omogoča istočasno sodelovanje med večjim številom uporabnikov. Digitalizacija bo okrepila razvoj svetovanja. Kmetje potrebujejo nasvete pravočasno na jasen in preprost način. Na ta način lahko poenostavimo postopke in evalvacijo učinkovitosti.

Digitalizacija prinaša obvladovanje novih potreb predvsem mladih kmetov, lažje pa se bomo prilagodili tudi novim profilom skupin kmetov. Prenos znanja bo bistveno hitrejše tudi na mednarodni ravni s strokovnjaki iz drugih držav.

Vprašanja oziroma zadržki, ki se pojavljajo ob uvedbi digitalizacije so predvsem strah pred uporabo digitalnih tehnologij in varnostjo digitalnih podatkov. Vprašljiva je tudi digitalna pismenost oz. nepismenost, zaradi starostne strukture tako svetovalcev kot tudi uporabnikov. In prav zaradi tega je toliko bolj pomembno, da bomo digitalizacijo uvajali postopoma, korak za korakom.

Priporočila:
Neposredno osebno svetovanje bo še vedno ostalo del svetovalne službe ob vzporednem uvajanju novih metod svetovanja, kot so farminarji, webinarji. Te metode omogočajo tudi učinkovito evalvacijo, teste znanja in hitro uvajanje novih vsebin.

Gradiva:
- fotografije plakatov iz omizij delavnice

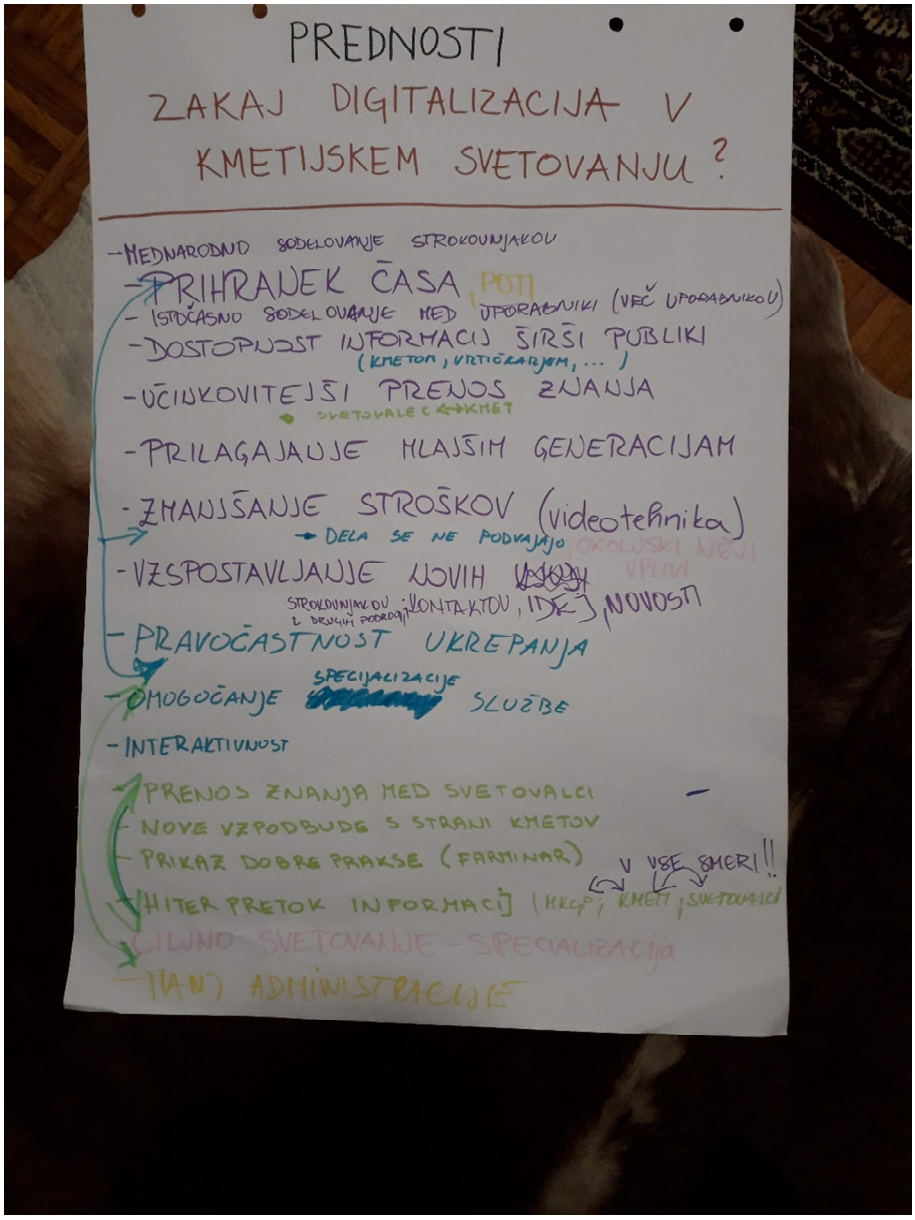

SLABOSTI

KAJ in KJE So TRENUTNE OVIRE ZA UVAJANJE DIGITALIZACIJE V KMET. SVET.?

- → DIGITALNA NEPISMENOST (STAROSTNA STRUKTURA SVETOVALCEV URGANDŠOV)
- → KOMPATIBILNOST IN USTREZNOST OPREME
- → VSAK NASVET NI ZA VSAKO KMETIJO
- → POKRITOST Z OMREŽJEM!
- → MOŽNA ZLORABA PODATKOV
- → (PRIMERNA) USPOSOBLJENOST SVETOVALCEV
- → STRAH PRED UPORABO DIGITALNIH TEHNOLOGIJ IN VARNOSTJO DIGITALNIH PODATKOV
- → PRESLABO ZAVEDANJE PREDNOSTI, KI JIH PRINAŠA DIGITALIZACIJA
- → VIR PODATKOV BI MORAL BITI POENOTEN → ISTA PLATFORMA ZA PODATKE

- NAPAČNO SVETOVANJE JE TEŽKO POPRAVITI, ČE JE BILO PODREDOVANO ŠIRŠI JAVNOSTI → NEVARNO

- → ASOCIALIZACIJA → NEVARNOST
- → POMANJKANJE DOBRIH PRAKS
- → NEDOREČEN NAČIN PLAČILA ZA OPRAVLJENO DELO NA DALJAVO

- → STROKOVNJAKI-SVETOVALCI SE NE ŽELIJO "MEDIJSKO" IZPOSTAVLJAT — NEKATERI DA
- → POZNATI KLIENTE WEBINARJEV

PRILOŽNOSTI

KAJ PRIDOBIMO Z UVAJANJEM DIGITALIZACIJE V KMETIJSKEM SVETOVANJU?

1. ČAS
2. ZMANJŠANJE STROŠKOV
3. DOSEŽEMO VEČ STRANK HKRATI
4. KRAJŠI REAKCIJSKI ČAS ↳ INTERAKTIVNOST
5. SEGMENTACIJA KMETOV — CILJNE SKUPINE
6. VEČ POVRATNIH INFORMACIJ

7. POENOTEN PRISTOP (VSEBINSKO)
8. TIMSKI PRISTOP K REŠEVANJU KOMPLEKSNIH PROBLEMOV

9. VEČJA IN HITREJŠA DISEMINACIJA ZNANJA — DOSTOP
10. STALNA DOSTOPNOST PODATKOV
11. ZBIRKA REŠENIH TEŽAV (KNJIŽNICA) — DIGITALNA KNJIŽ.
12. DEMONSTRACIJSKI POSNETKI
13. ZMANJŠANJE ADMINISTRACIJE

14. NADGRADNJA ZNANJA SVETOVALCEV
15. SKUPINE SPECIALISTOV V ŽIVO
16. NADGRADNJA ZNANJA (OSNOVNO → SPECIFIČNO)
17. DOPLAČILO ZA SPECIFIČNE VSEBINE

18. VKLJUČEVANJE NEKMETIJSKIH VSEBIN (DDV, ...)
19. POVEZAVA INSTITUCIJ (fakulteta, KIS, univerze, ...)
20. PRILAGAJANJE TRENUTNIM ZAHTEVAM
21. HITREJŠI TEHNOLOŠKI NAPREDEK

NEVARNOSTI

ALI UVEDBA DIGITALIZACIJE V KMETIJSKO SVETOVAJE LAHKO POMENI TUDI NEVARNOSTI IN ČE DA, KAKŠNE?

- ODTUJENOST (SVETOVALCI BODO ŠE MANJ NA TERENU)
- VEČ ČASA NAMENJENEGA ZA PRIPRAVE,... ... NAMESTO ZA STROKOVNO USOBINO
- S HITRO KOMUNIKACIJO Z DIGITALIZACIJO SMO PRIDOBILI NA ČASU, ~~A IZGUBLJAMO NA~~ HKRATI PA SMO OKUPIRANI Z VEČ INFORM., NALOGAMI, ...
- IZGRADNJA DVOJNEGA SISTEMA SVETOVANJA (KLASIČNI + DIGITALNI)
- STRES, IZGORELOST,
- MANJŠA POTREBA PO SVETOVALCIH
- VEČJA ODGOVORNOST VERODOSTOJNOSTI INFORMACIJ
- IZGUBA PODATKOV + ZLORABA OSEBNIH POD.
- SESUTJE SISTEMA
- ZMANJŠEVANJE KREATIVNOSTI IN SPOSOBNOSTI SVETOVALCA PRI REŠEVANJU PROBLEMOV
- ZASTARELE (ZAVAJAJOČE) INFORMACIJE
- DELNA DIGITALIZACIJA (kdor se ne vključi, zaostane)

KAKO S POMOČJO DIGITALIZACIJE VZPOSTAVITI POVEZANO RAZVOJNO OKOLJE ?

- ZAUPANJE MED DELEŽNIKI
- UPORABNIKOM PRIJAZNO DIGITALNO OKOLJE
- AKTUALNOST VSEBIN IN ODGOVOROV
- DOSTOPNOST KADARKOLI IN KJERKOLI
- KORIŠČENJE "UČINKOVITEJŠE" SPECIALISTIČNIM ZNANJ → CILJNIM SKUPINAM
- VEČJI MOŽEN OBSEG INFORMACIJ → SE POVEČA MOŽNOST NOVEGA RAZVOJA
- IZOBRAŽEVALNI SISTEM (SPODBUJANJE TIMSKEGA DELA IN EMPATIJE)
- SKUPNA PLATFORMA
- DOBRE PRAKSE, ... STIMULACIJA ??
  DIGITALNE KNJIŽNICE
- MATCH MAKING - ZDRUŽEVANJE OSEB Z PODOBNIMI RAZVOJNIM CILJI

IDENTIFIKACIJA INOVACIJ

Na kakšen način lahko digitalizacija pospeši komercializacijo inovacij ⇒ NA TRG
PRENOS

- ① PREVERIZEV TRGA - TESTIRANJE IDEJE
- HITREJŠI DOSTOP DO TEH
- ⑤ PRODUKTOV
- ② ZBIRANJE UREDNOTENIH MNENJ O INOVACIJI NA SPLETNI STRANI KAZS VIDEOKNJIŽNICI
- ~~③ MOŽNOST~~ NADGRADNJA ~~POPRAVKOV~~, IZBOLJŠAV
- Z NIVOJA
- ~~PREVERJATEV~~
- ~~SIRJENJE~~ IN SVETOVANJE
- ① POMOČ PRI ISKANJU INOVACIJ
- ⑥ BIRSA POVEZAVA NA SOCIALNA OMREŽJA
- ⑦ V ZAMENO ZA UPORABO PODATKOV
- ⑧ SPODBUDA URADNIH INŠTITUCIJ

SLEDAT